

Warszawa, 29 lutego 2012 r.

Dr Piotr Kurowski, IPiSS

Informacja o wysokości minimum socjalnego w grudniu 2011 r.

Celem niniejszego opracowania jest syntetyczne przedstawienie wartości minimum socjalnego – wskaźnika mierzącego koszty utrzymania gospodarstw domowych, opracowanego przy wykorzystaniu metody potrzeb podstawowych – w warunkach cenowych z **grudnia 2011 r.**

Tabela 1. Zmodyfikowane minimum socjalne – grudzień 2011 r., w zł.

Wyszczególnienie	Gospodarstwa pracownicze						Gospodarstwa emeryckie	
	1-osobowe	2-osobowe	3-osobowe	3-osobowe	4-osobowe	5-osobowe	1-osobowe	2-osobowe
	M+K/2	M+K	M+K +DM	M+K +DS	M+K+ DM+DS	M+K+ DM+2xDS	M+K/2	M+K
Żywność	242,88	485,76	681,63	737,26	933,14	1 184,64	232,87	465,73
Mieszkanie	361,50	518,62	703,23	703,23	889,94	1 076,92	361,50	518,62
Edukacja	13,62	27,24	163,51	126,43	262,70	375,51	0,00	0,00
Kultura i rekreacja	106,59	133,82	170,59	177,76	214,53	258,47	91,17	125,91
Odzież i obuwie	46,50	93,00	136,08	136,64	179,73	223,38	37,10	74,19
Ochrona zdrowia	39,53	75,54	96,68	97,91	119,04	141,41	74,92	146,32
Higiena osobista	28,90	55,92	68,35	81,91	94,94	121,04	24,54	47,20
Transport i łączność	77,55	142,20	390,24	398,77	398,77	407,31	98,46	153,86
Pozostałe wydatki	73,37	107,25	144,62	147,60	154,64	151,55	73,64	107,23
Razem	990,43	1 639,34	2 554,92	2 607,52	3 247,43	3 940,22	994,20	1 639,07
- na 1 osobę	990,43	819,67	851,64	869,17	811,86	788,04	994,20	819,53

Źródło: Obliczenia IPiSS na podstawie danych Departamentu Statystyki Społecznej GUS.

Uwaga: Symbole użyte w tablicy oznaczają odpowiednio: M – mężczyzna w wieku 25–60 lat, K – kobieta w wieku 25–60 lat, M+K/2 – wydatki na poziomie średniej arytmetycznej dla gospodarstwa mężczyzny i kobiety, DM – dziecko młodsze w wieku 4–6 lat, DS – dziecko starsze w wieku 13–15 lat. W przypadku gospodarstw emeryckich symbole M i K oznaczają odpowiednio mężczyznę i kobietę w wieku powyżej 60 lat.

Dla samotnie gospodarujących minimum w grudniu wyniosło: **990,43 zł** dla osoby w wieku produkcyjnym, oraz **994,20 zł** dla samotnego emeryta.

W porównaniu z ostatnim badaniem (wrzesień) wartości minimum socjalnego z grudnia 2011 r. wzrosły od 1,9% (gospodarstwo z trojgiem dzieci) do 2,3% (gospodarstw 2-osobowe). Wzrost wartości koszyków minimum odpowiada tendencjom w zakresie inflacji: indeks cen towarów i usług konsumpcyjnych okresie październik-grudzień wyniósł 1,8%.

W największym stopniu na wartości koszyków zaważyła wyższa wycena dla towarów żywnościowych (ponad 3%), oraz w zakresie eksploatacji mieszkań (1,1%). Wzrost wartości koszyka odzieżowego tym razem odpowiada wskaźnikowi inflacji dla tej grupy. Najwyższą dynamiką cechował się koszyk ochrony zdrowia (w pracowniczych gospodarstwach bez dzieci – wzrost ponad 5%).

Tabela 2. Dynamika koszyka w okresie X-XII 2011 na tle wskaźnika inflacji (IX 2011 r. =100).

Wyszczególnienie	Typ gospodarstwa domowego				Dynamika wzrostu cen (CPI)
	Pracownicze 1-osobowe	Pracownicze 4-osobowe	Emeryckie 1-osobowe	Emeryckie 2-osobowe	
Żywność	103,6	103,5	103,9	103,9	103,3
Eksploatacja mieszkania	101,1	101,1	101,1	101,1	101,1
Wyposażenie mieszkania	100,7	100,7	100,7	100,7	100,6
Edukacja	101,9	98,5	-	-	100,5
Ochrona zdrowia	105,7	103,5	103,7	103,8	103,8
Odzież i obuwie	103,8	103,2	103,8	103,8	102,4
Higiena osobista	100,5	100,5	100,5	100,5	100,8
Kultura i rekreacja	102,8	101,6	102,2	101,4	99,7
Transport i łączność	100,7	102,4	100,3	100,4	100,0*
Ogółem	102,2	102,0	102,1	102,2	101,8

Źródło: Obliczenia IPiSS oraz własne na podstawie GUS 2012.. * Dotyczy wydatków na łączność.

Tabela 3. Struktura zmodyfikowanego minimum socjalnego (grudzień 2011 r., w %).

Wyszczególnienie	Gospodarstwa pracownicze						Gospodarstwa emeryckie	
	1-osobowe	2-osobowe	3-osobowe	3-osobowe	4-osobowe	5-osobowe	1-osobowe	2-osobowe
	M+K/2	M+K	M+K +DM	M+K +DS	M+K+ DM+DS	M+K+ DM+2xDS	M+K/2	M+K
Żywność	24,5	29,6	26,7	28,3	28,7	30,1	23,4	28,4
Mieszkanie	36,5	31,6	27,5	27,0	27,4	27,3	36,4	31,6
Edukacja	1,4	1,7	6,4	4,8	8,1	9,5	0,0	0,0
Kultura i rekreacja	10,8	8,2	6,7	6,8	6,6	6,6	9,2	7,7
Odzież i obuwie	4,7	5,7	5,3	5,2	5,5	5,7	3,7	4,5
Ochrona zdrowia	4,0	4,6	3,8	3,8	3,7	3,6	7,5	8,9
Higiena osobista	2,9	3,4	2,7	3,1	2,9	3,1	2,5	2,9
Transport i łączność	7,8	8,7	15,3	15,3	12,3	10,3	9,9	9,4
Pozostałe wydatki	7,4	6,5	5,7	5,7	4,8	3,8	7,4	6,5
Razem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Źródło: Obliczenia IPiSS na podstawie danych Departamentu Statystyki Społecznej GUS.

Literatura:

Deniszczuk L., Kurowski P., Styrc M. (2007), *Progi minimalnej konsumpcji gospodarstw domowych wyznaczone metodą potrzeb podstawowych. Rodzaje, oszacowania i zastosowania polityce społecznej*, IPiSS, Warszawa.

Deniszczuk, L. (1977), *Wzorzec konsumpcji społecznie niezbędnej*, Studia i Materiały IPiSS, Zeszyt Nr 10, Warszawa.

GUS (2012): *Biuletyn Statystyczny*, Nr 1 (styczeń), GUS, Warszawa.

Kurowski P. (2002), *Koszyki minimum socjalnego i minimum egzystencji – dotychczasowe podejście w: Kategorie i instrumenty interwencji państwa w sytuacji ubóstwa. (Czym jest minimum socjalne?)*, Konferencja 10.12.2002, Biuro Studiów i Ekspertyz Sejmu RP, Warszawa.